

Başvuru Numarası	:2022/112
Toplantı Tarihi/Sayısı	:1.3.2022/8
Karar Numarası	:2022/130
Başvuran	:C. B.
Başvuran Vekili	:--
Adres	:--
Muhatap Kurum/Kişi	:--
Muhatap Adres	:--

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, infazla ilgili yasal düzenlemelerin eşitsizliğe yol açtığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, ... Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunduğunu, COVID-19 salgını tedbirleri kapsamında 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yapılan düzenlemeler nedeniyle açık ceza infaz kurumlarında bulunan mahkumların izne gönderildiklerini, son olarak izin sürelerinin 6 ay daha uzatıldığını böylelikle 2 yıl 1 aydır izinde bulduklarını, ancak kendilerinin böyle bir haktan faydalanamadığını, bu durumun Anayasa'nın kanun önünde eşitlik başlıklı 10'uncu maddesine aykırılık teşkil ettiğini iddia ederek, COVID-19 salgını tedbirleri kapsamında açık ceza infaz kurumlarında bulunan mahkumlara verilen izin süresinin kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan mahkumların ceza süresinden düşürülmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri" başlıklı 87'ncimaddesi: *"Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; (...)"* hükmünü içermektedir.

4. 7242 sayılı Kanun ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a eklenen Geçici 9'uncu maddenin beşinci fıkrasında: *"Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle, açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanan hükümlüler, 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlüler ve 106'ncı madde veya diğer kanunlar uyarınca denetimli serbestlik tedbirinden yararlanan hükümlüler, 31/5/2020 tarihine kadar izinli sayılır. Salgının devam etmesi hâlinde bu süre, Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ayı geçmemek üzere üç kez uzatılabilir. Bu fıkra uyarınca izinli sayılanlar hakkında 95 ve 97'nci madde hükümleri uygulanır."* hükmü yer almaktadır.

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde: *"İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerinde incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve*

sonuçlarını takip etmek”; (g) bendinde: “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Aynı Kanun'un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

7. Mezkur Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesine göre: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” kenar başlıklı 40’inci maddesine göre: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hakimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında işlemler başvurunun konusu olamaz.”

9. Mezkur Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesine göre: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmü yer almaktadır.

10. Mezkur Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması

kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

13. Anayasanın 87'nci maddesinde; yasama yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu hükme bağlanmıştır. Bu bakımdan; kural koymak, yani genel, sürekli, objektif, kişisel olmayan işlemler yapmak yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır.

14. Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise, yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin Kurumun görev alanına giremeyeceği düzenlenmiştir.

15. Başvuran dilekçesinde, COVID-19 salgını tedbirleri kapsamında yapılan infazla ilgili yasal düzenlemelerin açık ceza infaz kurumunda bulunan mahkumlarla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan mahkumlar arasında eşitsizliğe yol açtığını iddia ederek, açık ceza infaz kurumlarında bulunan mahpuslara verilen izin süresinin kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan mahpusların ceza süresinden düşürülmesini talep etmektedir. Ancak başvuranın bu talebinin, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yeni bir düzenleme yapılmasını gerektirdiği açıktır.

16. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan gerekçelerle birlikte ele alındığında, talebin yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerden olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin 4'üncü fıkrası ve Kanun'un Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği Kurumumuza başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer aldığı, başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

01.03.2022 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİR YAKI

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ

ye

e-imzalıdır

İsmail A YAZ

ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Üye